

Τετάρτη 23 Οκτωβρίου 2013

P7_TA(2013)0449

Αναστολή της συμφωνίας SWIFT ως συνέπεια των παρακολουθήσεων από την Υπηρεσία Εθνικής Ασφάλειας των Ηνωμένων Πολιτειών (NSA)**Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2013 σχετικά με την αναστολή της συμφωνίας TFTP ως αποτέλεσμα της παρακολούθησης εκ μέρους της Υπηρεσίας Εθνικής Ασφάλειας των ΗΠΑ (2013/2831(RSP))**

(2016/C 208/14)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
- έχοντας υπόψη το άρθρο 87 της ΣΛΕΕ,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 225 της ΣΛΕΕ,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 226 της ΣΛΕΕ,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 218 της ΣΛΕΕ,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 234 της ΣΛΕΕ,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 314 της ΣΛΕΕ,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επεξεργασία και διαβίβαση δεδομένων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις Ηνωμένες Πολιτείες για τους σκοπούς του «Προγράμματος Παρακολούθησης της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας» (Συμφωνία TFTP),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 4ης Ιουλίου 2013 σχετικά με το πρόγραμμα παρακολουθήσεων της Υπηρεσίας Εθνικής Ασφάλειας των ΗΠΑ (NSA), τους οργανισμούς παρακολούθησης σε διάφορα κράτη μέλη και την επίπτωσή τους στο ιδιωτικό απόρρητο των πολιτών της ΕΕ ⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη την απόφαση 2010/412/ΕΕ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2010, για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επεξεργασία και τη διαβίβαση δεδομένων χρηματοπιστωτικών μηνυμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής για σκοπούς του προγράμματος παρακολούθησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ⁽²⁾, και τις συνοδευτικές δηλώσεις της Επιτροπής και του Συμβουλίου,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Σεπτεμβρίου 2009 σχετικά με τη σχεδιαζόμενη διεθνή συμφωνία βάσει της οποίας θα διατεθούν στο Υπουργείο Οικονομικών των Ηνωμένων Πολιτειών δεδομένα χρηματοπιστωτικών πληρωμών με στόχο την πρόληψη και την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και των τρομοκρατών ⁽³⁾,
- έχοντας υπόψη τη θέση της 11ης Φεβρουαρίου 2010 σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επεξεργασία και τη διαβίβαση δεδομένων χρηματοπιστωτικών μηνυμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής για σκοπούς του προγράμματος παρακολούθησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ⁽⁴⁾,
- έχοντας υπόψη το από 5 Μαΐου 2010 ψήφισμά του σχετικά με τη σύσταση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο για εξουσιοδότηση για την έναρξη διαπραγματεύσεων για σύναψη συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής προκειμένου να διατεθούν στο Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ δεδομένα χρηματοπιστωτικών συναλλαγών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0322.

⁽²⁾ ΕΕ L 195 της 27.7.2010, σ. 3.

⁽³⁾ ΕΕ C 224 E της 19.8.2010, σ. 8.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 341 E της 16.12.2010, σ. 100.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 81 E της 15.3.2011, σ. 66.

Τετάρτη 23 Οκτωβρίου 2013

- έχοντας υπόψη τη θέση του της 8ης Ιουλίου 2010 σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επεξεργασία και τη διαβίβαση δεδομένων χρηματοπιστωτικών μηνυμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής για τους σκοπούς του προγράμματος παρακολούθησης της τρομοκρατίας ⁽¹⁾, και τη σύσταση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων,
- έχοντας υπόψη τις εκθέσεις της Επιτροπής της 30ής Μαρτίου 2011 (SEC(2011)0438) και της 14ης Δεκεμβρίου 2012 (SWD (2012)0454) σχετικά με την κοινή επανεξέταση της εφαρμογής της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επεξεργασία και διαβίβαση δεδομένων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών από την Ευρωπαϊκή Ένωση προς τις Ηνωμένες Πολιτείες για τους σκοπούς του Προγράμματος Παρακολούθησης της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της 1ης Μαρτίου 2011 σχετικά με την επιθεώρηση της εφαρμογής εκ μέρους της Ευροπολ της συμφωνίας TFTP, την οποία διενήργησε η Κοινή εποπτική αρχή της Ευροπολ το Νοέμβριο 2010,
- έχοντας υπόψη τη δημόσια δήλωση στην οποία προέβη η Κοινή Εποπτική Αρχή της Ευροπολ στις 14 Μαρτίου 2012 σχετικά με την εφαρμογή της συμφωνίας TFTP,
- έχοντας υπόψη την αξιολόγηση της 18ης Μαρτίου 2013 της Κοινής Εποπτικής Αρχής της Ευροπολ σχετικά με το αποτέλεσμα της τρίτης επιθεώρησης που πραγματοποίησε η Ευροπολ ως προς την υλοποίηση των καθηκόντων της βάσει της συμφωνίας TFTP,
- έχοντας υπόψη την επιστολή με ημερομηνία 18 Απριλίου 2011 του κ. Paul Breitbarth, της Ολλανδικής Αρχής Προστασίας Δεδομένων, προς τον επικεφαλής της αντιπροσωπείας της Κοινής Ομάδας της ΕΕ για την Εξέταση της TFTP,
- έχοντας υπόψη την επιστολή με ημερομηνία 7 Ιουνίου 2011 του κ. Jacob Kohnstamm, εξ ονόματος της ομάδας εργασίας για την προστασία δεδομένων του άρθρου 29, προς την κ. Melissa A., Hartman, αναπληρώτρια υφυπουργού Οικονομικών των ΗΠΑ,
- έχοντας υπόψη την επιστολή με ημερομηνία 21 Δεκεμβρίου 2012 του κ. Jacob Kohnstamm, εξ ονόματος της ομάδας εργασίας για την προστασία δεδομένων του άρθρου 29, προς τον κ. Juan Fernando López Aguilar, πρόεδρο της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων,
- έχοντας υπόψη την επιστολή με ημερομηνία 12 Σεπτεμβρίου 2013 της Επιτρόπου Malmström προς τον κ. David Cohen, Υφυπουργού Οικονομικών και Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών των ΗΠΑ, και την απάντηση του υφυπουργού κ. Cohen στις 18 Σεπτεμβρίου 2013,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 13ης Ιουλίου 2011 με τίτλο «Ένα ευρωπαϊκό σύστημα παρακολούθησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας: διαθέσιμες επιλογές» (COM(2011)0429),
- έχοντας υπόψη τις Γραπτές Ερωτήσεις E-011200/2010, E-002166/2011, E-002762/2011, E-002783/2011, E-003148/2011, E-003778/2011, E-003779/2011, E-004483/2011, E-006633/2011, E-008044/2011, E-008752/2011, E-000617/2012, E-002349/2012, E-003325/2012, E-007570/2012 και E-000351/2013,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 110 παράγραφοι 2 και 4 του Κανονισμού του,
 - A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επεξεργασία και τη διαβίβαση δεδομένων χρηματοπιστωτικών μηνυμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση προς τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής για σκοπούς του προγράμματος παρακολούθησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (εφεξής «η συμφωνία») τέθηκε σε ισχύ την 1η Αυγούστου 2010·
 - B. λαμβάνοντας υπόψη ότι δημοσιεύθηκαν στον Τύπο ειδήσεις σύμφωνα με τις οποίες η Υπηρεσία Εθνικής Ασφάλειας των ΗΠΑ (NSA) απέκτησε άμεση πρόσβαση στα συστήματα ΤΠ αρκετών ιδιωτικών επιχειρήσεων και κατάφερε να έχει άμεση πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικά μηνύματα που αφορούσαν πληρωμές και αναφέρονταν σε μεταβιβάσεις χρηματικών ποσών και συναφή δεδομένα από έναν πάροχο υπηρεσιών μηνυμάτων διεθνών χρηματοπιστωτικών πληρωμών, ο οποίος επί του παρόντος καλύπτεται από την συμφωνία·

⁽¹⁾ ΕΕ C 351 Ε της 2.12.2011, σ. 453.

Τετάρτη 23 Οκτωβρίου 2013

- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο προαναφερθέν ψήφισμά του της 4ης Ιουλίου 2013 το Κοινοβούλιο ανέθεσε στην Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων να εκπονήσει εκτενή έρευνα σε συνεργασία με τα εθνικά κοινοβούλια και την Ομάδα Εμπειρογνομόνων ΕΕ-ΗΠΑ που συγκροτήθηκε από την Επιτροπή και να υποβάλει σχετική έκθεση μέχρι το τέλος του έτους·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, αφού απέρριψε την ενδιάμεση συμφωνία σχετικά με το Πρόγραμμα Παρακολούθησης της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Συμφωνία TFTP), η πλειοψηφία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έδωσε τη συγκατάθεσή της για τη σημερινή Συμφωνία TFTP αποκλειστικά και μόνο λόγω της αυξημένης προστασίας που επιτυγχάνεται σε σχέση με τη διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων των πολιτών της ΕΕ και των δικαιωμάτων τους στην ιδιωτικότητα·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ διαβάθμισε ως «απόρρητο ΕΕ» (EU Secret) πολλές σημαντικές πληροφορίες που αφορούν τη συμφωνία·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την ομάδα εργασίας για την προστασία δεδομένων του άρθρου 29, η σημερινή διαδικασία για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης στα δεδομένα ενδέχεται να μην είναι αρκούντως κατάλληλη και θα μπορούσε στην ουσία να μην καθίσταται δυνατή η άσκηση του δικαιώματος όσον αφορά τη διόρθωση, τη διαγραφή και το κλείδωμα δεδομένων·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τις δηλώσεις της Επιτροπής, ενώ η συμφωνία καθορίζει αυστηρές εγγυήσεις για τη μεταβίβαση δεδομένων·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή είχε κληθεί να παρουσιάσει στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, όχι αργότερα από την 1η Αυγούστου 2011, ένα νομικό και τεχνικό πλαίσιο για την απόσπαση των δεδομένων σε ενωσιακό έδαφος και, όχι αργότερα από την 1η Αυγούστου 2013, έκθεση προόδου σχετικά με την ανάπτυξη ισοδύναμου συστήματος της ΕΕ, βάσει του άρθρου 11 της συμφωνίας·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι αντί να παρουσιάσει το νομικό και τεχνικό πλαίσιο για την απόσπαση δεδομένων σε ενωσιακό έδαφος, η Επιτροπή παρουσίασε στις 13 Ιουλίου 2011 μια περιγραφή των διαφόρων μέτρων που έχει λάβει στην κατεύθυνση της δημιουργίας ενός τέτοιου νομικού και τεχνικού πλαισίου, αναφέροντας προκαταρκτικά αποτελέσματα και ορισμένες θεωρητικές επιλογές για ένα ευρωπαϊκό σύστημα παρακολούθησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, χωρίς να υπεισέρχεται σε λεπτομέρειες·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συνομιλίες μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και της κυβέρνησης των ΗΠΑ, καθώς επίσης και η απλή αποδοχή δηλώσεων στις οποίες προβαίνουν οι ΗΠΑ, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστούν έρευνα·
1. είναι της άποψης πως, δεδομένου ότι ο κύριος σκοπός της ΕΕ είναι η προαγωγή των ατομικών ελευθεριών, τα μέτρα ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας πρέπει να εφαρμόζονται μέσω του κράτους δικαίου και πρέπει να υπόκεινται στις υποχρεώσεις περί θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αφορούν την προστασία της ιδιωτικότητας και των δεδομένων·
 2. επαναλαμβάνει ότι οποιαδήποτε μεταφορά δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να είναι σύμφωνη προς το δίκαιο της ΕΕ και τη νομοθεσία των κρατών μελών και να συνάδει με τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αφορούν την προστασία της ιδιωτικότητας και των δεδομένων·
 3. εκφράζει σοβαρή ανησυχία για τα προσφάτως αποκαλυφθέντα έγγραφα σχετικά με τις δραστηριότητες της Υπηρεσίας Εθνικής Ασφάλειας των ΗΠΑ όσον αφορά την άμεση πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικά μηνύματα που αφορούν πληρωμές και σε συναφή δεδομένα, δραστηριότητες οι οποίες θα μπορούσαν να αποτελέσουν καταφανή παραβίαση της συμφωνίας, και ειδικότερα του άρθρου 1 αυτής·
 4. ζητεί να διεξαχθεί πλήρης επιτόπια τεχνική έρευνα σχετικά με τους ισχυρισμούς ότι οι αρχές των ΗΠΑ είχαν πρόσβαση στους διακομιστές SWIFT χωρίς άδεια ή άνοιξαν πιθανές «κερκόπορτες» προς τους εν λόγω διακομιστές· εκφράζει επίσης τη λύπη του για το γεγονός ότι ούτε ένα μεμονωμένο κράτος μέλος δεν ξεκίνησε ή ζήτησε τη διεξαγωγή ανάλογης έρευνας, χωρίς την οποία δεν είναι δυνατόν να επαληθευτούν τα στοιχεία·
 5. επαναλαμβάνει ότι οποιαδήποτε συμφωνία κοινής χρήσης δεδομένων με τις ΗΠΑ πρέπει να βασίζεται σε ένα συνεπές νομικό πλαίσιο προστασίας των δεδομένων που θα παρέχει δεσμευτικά από νομική άποψη πρότυπα προστασίας των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων περί περιορισμού του σκοπού, ελαχιστοποίησης των δεδομένων, πληροφοριών, πρόσβασης, διόρθωσης, διαγραφής και μέσων προσφυγής·
 6. εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι η συμφωνία δεν έχει εφαρμοσθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα σε αυτήν, και συγκεκριμένα όσα ορίζονται στα άρθρα 4, 12, 13, 15 και 16·
 7. ζητεί επιμόνως από τα τρία θεσμικά όργανα να συσχεφθούν προσεκτικά σχετικά με τις επιπτώσεις που θα έχουν στα ανθρώπινα δικαιώματα οποιοσδήποτε μελλοντικές εναλλακτικές δυνατότητες ανταλλαγής δεδομένων οι οποίες τηρούν πλήρως τις αρχές προστασίας δεδομένων, ιδίως δε του ελέγχου όσον αφορά την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα·

Τετάρτη 23 Οκτωβρίου 2013

8. διαπιστώνει ότι κατά τον έλεγχο της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας κάθε μέτρου που περιορίζει τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των ισχυόντων μέτρων ασφαλείας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και των σοβαρών εγκλημάτων· πιστεύει ότι δεν αρκεί η συλλήβδην αιτιολόγηση όλων των μέτρων ασφαλείας με τη γενική αναφορά στην αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και των σοβαρών εγκλημάτων·
 9. ζητεί, στο φως των παραπάνω, από το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη να εξουσιοδοτήσουν το Κέντρο για Εγκλήματα στον Κυβερνοχώρο της Europol να διενεργήσει έρευνα σχετικά με τις καταγγελίες για πρόσβαση χωρίς εξουσιοδότηση στα χρηματοπιστωτικά δεδομένα που αφορούν πληρωμές τα οποία διέπονται από την παρούσα συμφωνία·
 10. ζητεί η ειδική εξέταση την οποία πραγματοποιεί η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων στη μαζική παρακολούθηση πολιτών της ΕΕ να επεκταθεί στη διερεύνηση των καταγγελιών σχετικά με την παράνομη πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικά μηνύματα που αφορούν πληρωμές και που διέπονται από την παρούσα συμφωνία·
 11. θεωρεί ότι, παρά το γεγονός ότι το Κοινοβούλιο δεν διαθέτει επίσημες εξουσίες βάσει του άρθρου 218 της ΣΛΕΕ για να δρομολογή την αναστολή ή τον τερματισμό μιας διεθνούς συμφωνίας, η Επιτροπή θα πρέπει να αναλάβει δράση σε περίπτωση που το Κοινοβούλιο αποσύρει την υποστήριξη του από μια συγκεκριμένη συμφωνία· επισημαίνει ότι, όταν εξετάζει το κατά πόσον θα δώσει την έγκρισή του σε μελλοντικές διεθνείς συμφωνίες, το Κοινοβούλιο θα λάβει υπόψη τις απαντήσεις της Επιτροπής και του Συμβουλίου σχετικά με την παρούσα συμφωνία·
 12. ζητεί, εν όψει των ανωτέρω, από την Επιτροπή να αναστείλει τη συμφωνία·
 13. ζητεί όλες οι σχετικές πληροφορίες και τα έγγραφα να διατίθενται αμέσως για τις συσκέψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·
 14. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στην Europol.
-